

**UCHWAŁA NR XIV/441/19
RADY MIASTA KROSNA**

z dnia 29 listopada 2019 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) oraz uchwały Nr XXXVII/730/16 Rady Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia "Strategii rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017 - 2022" uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krosna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Krosna

Zbigniew Kubit

Załącznik do uchwały Nr XIV/441/19

Rady Miasta Krosna

z dnia 29 listopada 2019 r.

Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2020

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. reguluje zagadnienia dotyczące przeciwdziałania problemom wynikającym z uzależnienia oraz zmniejszaniu szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Działania z powyższego zakresu są realizowane na terenie miasta Krosna zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015r., poz. 1916 z późn. zm).

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Krosna, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do: dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli, osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie, osób uzależnionych od alkoholu, osób uzależnionych po ukończeniu terapii, osób współuzależnionych, osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, osób doświadczających przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym, osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują we wszystkich obszarach życia ludzkiego między innymi to szkody występujące u osób pijących (np. degradacja zdrowia fizycznego, życia emocjonalnego i społecznego funkcjonowania), szkody występujące u członków rodzin alkoholowych (np. rozpad rodziny, zaburzenia emocjonalne wszystkich członków rodziny szczególnie dzieci, schorzenia psychosomatyczne), alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy (np. absencja, wypadki, obniżenie wydajności pracy) i wiele innych. Zapisy, dotyczące podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych i rehabilitacyjnych, redukujących szkody wywołane przez alkohol, znajdują się w wielu dokumentach o zasięgu globalnym oraz europejskim. W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dnia 26 października 1982r. (Dz.U. z 2018r. poz. 2137 z późn. zm.), która nakłada obowiązek realizacji zawartych w niej założeń na gminę – jako zadanie własne. Zatem, to samorzady gminne zostały zobowiązane do kreowania lokalnej polityki w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na swoim terenie.

Źródła finansowania tych działań zostały określone zupełnie niezależnie od budżetu państwa. W ręce samorządów przekazano także możliwość budowania i kontroli rynku alkoholowego.

Zadania wynikające z powyższej ustawy realizuje Urząd Miasta Krosna oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w oparciu o uchwalony przez Radę Miasta Krosna Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

I. Dane wyjściowe do programu

Krosno jest miastem liczącym wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. – 45 471 mieszkańców. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie wynika, że na dzień 31 grudnia 2018 r. zarejestrowanych było 789 osób bezrobotnych, w tym 415 kobiet i 374 mężczyzn. Stopa bezrobocia wynosiła 2,6 %.

Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej.

Przyczyna Rok	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełno- sprawność	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	problem alkoholowy
2017	576	710	496	135	236
2018	465	707	479	146	222
I - VI 2019	339	611	404	122	183

Wprawdzie główną przyczyną kwalifikującą do udzielenia pomocy w mieście Krośnie jest długotrwała choroba i niepełnosprawność, jednakże zauważyć należy, że problem alkoholowy stanowi poważną przyczynę tego zjawiska. Wprawdzie dane MOPR pokazują, że na przestrzeni ostatnich kilku lat problem alkoholowy, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy przez ośrodek, wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest między innymi ona spowodowana szeroką pomocą ze strony pracowników socjalnych na rzecz osób nadużywających alkoholu i ich rodzin oraz działaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Problem alkoholowy jest czwartą co do częstotliwości występowania przyczyną (po długotrwałej chorobie, niepełnosprawności i bezrobociu), która kwalifikuje osoby i rodziny do pomocy społecznej. Osoby uzależnione od alkoholu często prowokują konflikty domowe. W rodzinach, w których ujawniono problem przemocy domowej najczęściej towarzyszy nadużywanie alkoholu przez sprawców, co jest bezpośrednią przyczyną zaburzenia wielu funkcji rodziny.

Osoby uzależnione od alkoholu na terenie gminy Krosno w latach 2016 – 2018

	Kobiety			Mężczyźni		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
do 20-go roku życia	1	0	0	3	1	0
21-30 lat	5	5	3	11	12	11
31-40 lat	12	11	11	41	49	36
41-50 lat	10	7	8	23	33	35
51-60 lat	9	12	7	48	39	37
powyżej 60-go roku życia	2	5	2	20	29	31
ogółem	39	40	31	143	163	150

Z powyższych danych wynika, że uzależnienie od alkoholu dotyczy zdecydowanie częściej mężczyzn niżeli kobiet. Na przestrzeni badanych lat można zaobserwować spadek liczby uzależnionych kobiet. Nieznaczny spadek liczby borykających się z problemem alkoholowym mężczyzn odnotowano w roku 2018 w stosunku do 2017. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest spadek liczby wniosków MKRPA o poddanie leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu w roku 2018, co obrazuje poniższa tabela.

Liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe w latach 2016 - 2018	
Rok	Liczba wniosków
2016	124
2017	125
2018	89

Zarządzeniem Nr 260/19 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 3 czerwca 2019 r. została powołana Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych licząca 10 osób, z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie, która podzielona jest na dwa zespoły: zespół motywujący do podjęcia leczenia odwykowego oraz zespół do kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta Krosna, Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Osoby nadużywające alkoholu są wnioskiem kierowane do MKRPA przez członków rodzin, osoby prywatne, a także przez instytucje. Zostaje wszczęta procedura zmierzająca do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w systemie stacjonarnym lub niestacjonarnym.

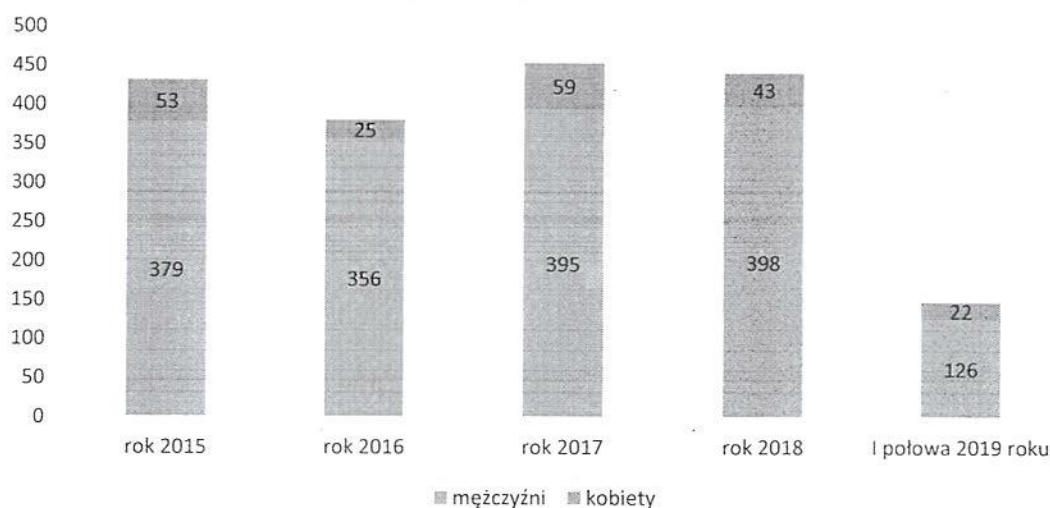
Z danych Poradni Odwykowej Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie wynika, że z terenu miasta Krosna ilość osób zarejestrowanych celem podjęcia leczenia odwykowego przedstawia się następująco:

- 2016 r – 182 osoby, w tym 143 mężczyzn i 39 kobiet,
- 2017 r. – 203 osób, w tym 163 mężczyzn i 40 kobiet,
- 2018 r. – 181 osób, w tym 150 mężczyzn i 31 kobiet,
- I półrocze 2019 r – 131 osób, w tym 108 mężczyzn i 23 kobiety.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, że dane te nie odzwierciedlają rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców Krosna, ponieważ nie uwzględniają osób, które nadużywając alkoholu nie są świadome problemu, lub ukrywają ten problem.

Ze zbioru danych zawartych w policyjnych systemach informatycznych wynika, że na terenie miasta Krosna ilość osób będących pod wpływem alkoholu, wobec których podjęto interwencje i w konsekwencji umieszczono w Policyjnym Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych celem wytrzeźwienia w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Liczba osób przewiezionych przez Policję do wytrzeźwienia z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2015 - 2019

Z powyższego wykresu wynika, że najczęściej interwencje Policji są podejmowane wobec nietrzeźwych mężczyzn. Na przestrzeni badanych lat liczba osób umieszczonych w PDOZ utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi różnorodne działania ukierunkowane na pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w problem alkoholowy, między innymi są to:

- osobom uzależnionym od alkoholu udziela się w większości pomocy w formie niepieniężnej, aby uniknąć marnotrawienia przyznanych środków,
- świadczona jest praca socjalna zmierzająca do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do dobrowolnego skorzystania z terapii odwykowej,
- działania mobilizujące do podjęcia terapii odwykowej przez osoby z problemem alkoholowym są również wdrażane podczas posiedzeń zespołów motywujących Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin (ul. Legionów 8) świadczy profesjonalną pomoc dla wszystkich osób dotkniętych problemem alkoholowym przez terapeutów uzależnień oraz psychologa,
- Dział Interwencji Kryzysowej świadczy kompleksową pomoc na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji w szczególności dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,

Zgodnie z uchwałą nr LIX/1335/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 2876) ustalono dla Gminy Miasto Krosno łącznie 415 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 1) **155** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:
 - **65** zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
 - **45** zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - **45** zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 2) **260** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
 - **95** zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
 - **80** zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - **85** zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. na terenie Gminy Miasto Krosno funkcjonowało 165 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (96 sklepów i 69 lokali gastronomicznych), które dysponowały łącznie ważnymi 406 zezwoleniami.

Wydanych zezwoleń w 2018 r. na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży było:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – wydanych **43**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wydanych **35**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – wydanych **41**.

Wydanych zezwoleń w 2018 r. na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży było:

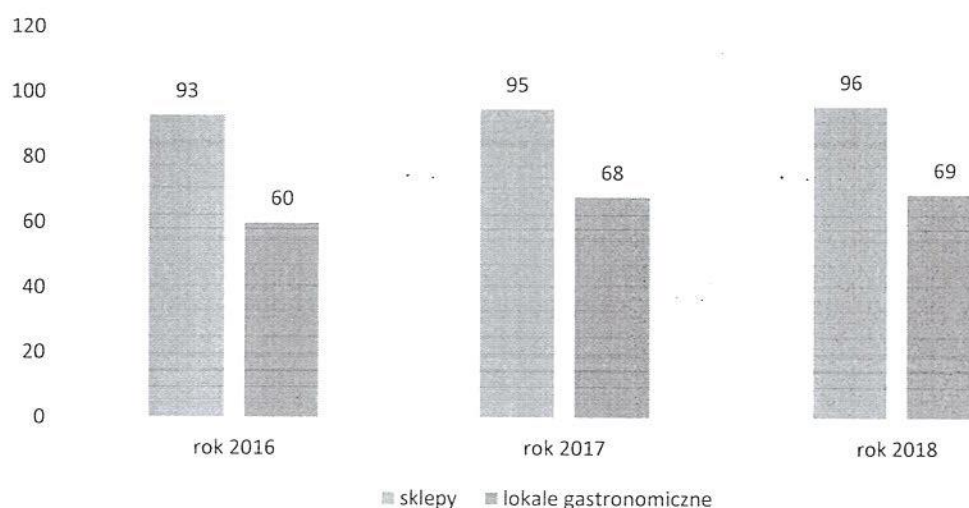
- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – wydanych **13**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wydanych **10**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – wydanych **11**.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są po spełnieniu wymogów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, po złożeniu wniosku z odpowiednimi dokumentami i po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Krosna i w ramach posiadanego limitu punktów sprzedaży.

Na terenie Gminy Miasto Krosno w 2018 r. zostało wydanych łącznie 153 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 119 zezwoleń przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 34 zezwolenia przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie Miasta Krosna w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2016 - 2018 z podziałem na typ

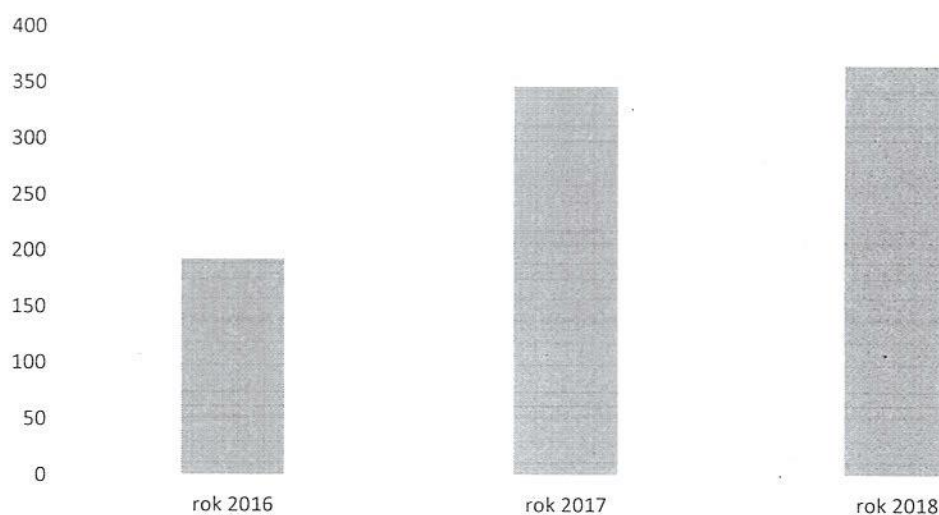

Dane zawarte w wykresie wyraźnie wskazują, że na przestrzeni 3 lat liczba sklepów oraz lokali gastronomicznych, w których można zakupić napoje alkoholowe utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków korzystania z zezwolenia na ich sprzedaż, określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzane są we wszystkich działających punktach sprzedaży napojów alkoholowych, co najmniej jeden raz w roku na podstawie posiadanych przez członków Zespołu upoważnień do kontroli. Są one częściej prowadzone w punktach, gdzie występowały nieprawidłowości m.in. polegające na zgłoszeniach o zakłócaniu ciszy i spokoju, braku dokumentów, nieprawidłowościach w dokumentacji, oraz w nowootwartych punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych
w latach 2016 - 2018

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2016 – 2018 stopniowo wzrastała liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu. Częstotliwość kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, co do zasad sprzedaży i warunków korzystania z zezwoleń, przyczynia się do spadku liczby uwag kierowanych pod adresem sprzedających alkohol. Zatem wraz ze wzrostem liczby kontroli, wzrasta jednocześnie poprawność sprzedaży alkoholu.

Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym są prowadzone w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Programy realizowane w „świetlicach” działających na terenie miasta Krosna zapewniają dzieciom opiekę pedagogiczną, pomoc w odrabianiu lekcji, dożywianie, zajęcia plastyczne, muzyczne i rekreacyjno – sportowe. Poprzez realizowane w placówkach wsparcia dziennego programy

profilaktyczne i socjoterapeutyczne wzmacniana jest u dzieci i młodzieży asertywność, jak również umiejętność radzenia sobie z agresją i konfliktami.

Ilość placówek wsparcia dziennego i dzieci z nich korzystających w latach 2016-2019

	Rok		
	2016	2017	2018
Ilość placówek wsparcia dziennego	8	8	7
Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach	150	180	120

Dane w układzie tabelarycznym przedstawiają problem przemocy w rodzinach na terenie miasta Krosna i podejmowane działania wobec osób działających na szkodę najbliższych pod wpływem alkoholu.

Rok \ Dane	2016	2017	2018	2019 I-VI
Liczba Niebieskich Kart	230	143	167	113
Liczba rodzin objętych procedurą NK	159	136	179	77
Liczba sprawców przemocy	221 w tym: -191 mężczyzn - 30 kobiet - 0 nieletni	138 w tym: -124 mężczyzn - 14 kobiet - 0 nieletni	186 w tym: - 166 mężczyzn - 20 kobiet - 0 nieletnich	77 w tym: - 66 mężczyzn - 11 kobiet - 0 nieletnich

Wnioski skierowane przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR

Rok \ Wnioski	2016	2017	2018	2019 I-VI
Do MKRPA	15	17	8	3
Do Sądu Rodzinnego	3	2	1	2
Do Prokuratury	3	10	3	2

Z informacji zawartych w Niebieskiej Karcie wynika, że 85% osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie jest pod wpływem alkoholu lub od kilku lat ma problem alkoholowy. Podczas zebrania członków grup roboczych ustala się bieżącą sytuację i w planie pomocy dla rodziny decydują o konieczności złożenia wniosku o leczenie odwykowe członków rodziny (wniosek kierowany jest przez dzielnicowego Komendy Miejskiej Policji w Krośnie lub pracownika socjalnego Działu Interwencji Kryzysowej MOPR Krosno). Realizowany jest program spotkań z osobami nadużywającymi alkohol prowadzone jest poradnictwo oraz motywacja i mobilizacja do podejmowania dobrowolnej terapii odwykowej dla poprawy relacji w rodzinie dotkniętej problemem.

Celem umożliwienia i rozszerzenia pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, a także ich rodzinom, które np. ze względu na swoją pracę zawodową nie mogą korzystać z terapii w Poradni Odwykowej; mają możliwość korzystania z takiej formy pomocy w Punkcie Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin przy ul. Legionów 8 gdzie prowadzona jest:

- terapia indywidualna dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących ryzykownie i szkodliwie,
- spotkania terapeutyczne z rodzinami osób uzależnionych,
- zajęcia psychologiczne dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu,
- porady prawne dla osób i rodzin zagrożonych alkoholizmem.

Godziny otwarcia placówki dostosowane są do potrzeb osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, którzy mogą zgłaszać się po pomoc bez żadnych skierowań.

Realizowane programy są ciągle modernizowane, zdarzają się sytuacje, że program jest przygotowywany tylko dla jednej konkretnej osoby.

Głównymi atutami, często podkreślanymi przez osoby korzystające z takiej formy pomocy, są:

- możliwość indywidualnych spotkań, co daje duże poczucie bezpieczeństwa i otwartości,
- godziny pracy znacznie wydłużone niż w pozostałych placówkach; co daje możliwość korzystania osobom pracującym również w systemie zmianowym,
- poczucie anonimowości.

Po kilku latach działalności należy stwierdzić, że takie zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem osób i rodzin z problemem alkoholowym.

Liczba osób biorących udział w terapii w Punkcie Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.

Rok	Ilość osób biorących udział w terapii		Podział osób uzależnionych ze względu na płeć		Podział osób uzależnionych ze względu na wiek					
	osoby uzależnione	Osoby współuzależnione DDA, członkowie rodzin alkoholowych	M	K	do 20	21-30	31-40	41-50	51-60	pow. 60
2016	117	41	93	24	1	9	39	40	21	7
2017	85	48	58	27	-	-	27	35	16	7
2018	81	49	49	24	-	4	14	26	19	9
2019 I-VI	59	23	46	13	-	3	11	24	14	7

W 2018 roku z terapii w Punkcie Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin łącznie skorzystało 395 osób, były to osoby skierowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów, oraz osoby które dobrowolnie korzystały z terapii i innych form pomocy oferowanej przez Punkt - porady prawne, porady psychologa. W pierwszy półroczu 2019 r. wzięło udział w terapii osób uzależnionych i współuzależnionych 140 osób. Natomiast z porad prawnych w 2018 r. skorzystało 89 osób, a w pierwszym kwartale 2019 r. 41 osób. Z powyższych danych wynika, że uzależnienie od alkoholu dotyczy znacznie częściej mężczyzn niż kobiet. Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu jest w przedziale wiekowym 41-50 lat. Punkt prowadzi też inne formy pomocy na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych i są to porady prawne, porady psychologa oraz porady telefoniczne (jak pokierować osobę na leczenie, gdzie udać się po pomoc).

Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.:

Rok	Porady psychologa	Porady prawne	Porady telefoniczne
2015	17	–	80
2016	52	91	84
2017	25	106	89
2018	94	89	84
2019 I-VI	46	41	41

Jak wynika z przedstawionych danych, liczba osób korzystających z pomocy oferowanej przez Punkt z roku na rok jest coraz większa.

II. Podstawa prawna opracowania programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
5. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
7. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
9. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych,
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
13. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
14. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców

III. Zgodność programu z Krajowymi i miejscowymi dokumentami strategicznymi:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020

CEL OPERACYJNY 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

2. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

CEL GŁÓWNY 1: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, CEL SZCZEGÓLOWY B): Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej,

ZADANIE 2) Dążenie do zapewnienia priorytetowego wzrostu nakładów na świadczenia zdrowotne w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

3. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020

FILAR: Bezpieczny człowiek: PRIORYTET 1 — Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego. PRIORYTET 2 — Ochrona uczestników ruchu drogowego. FILAR: Bezpieczny pojazd. PRIORYTET 2 — Doskonalenie systemów bezpieczeństwa w pojazdach.

4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w mieście Krośnie na lata 2017-2020

Cel operacyjny nr 3: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, kierunki działania: 1) prowadzenie i rozwijanie profilaktyki poprzez środowiskowe formy pomocy rodzinie i dzieciom, 2) zwiększanie dostępności do miejsc i form pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, 3) edukacja rodziców i opiekunów w celu opanowania umiejętności wychowawczych w kontekście zagrożeń związanych z obniżeniem się wieku inicjacji alkoholowej i zachowań ryzykownych, 4) realizacja programów profilaktycznych skierowanych do młodzieży, propagujących zdrowy styl życia.

5. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. Podsumowanie części diagnostycznej

1. Nadużywanie alkoholu jest problemem, z którym społeczeństwa – niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego - zmierzają się od wielu lat. Współcześnie obserwujemy narastanie tego zjawiska społecznego, chociaż obecnie problem ten zmienił swoje oblicze. Przede wszystkim statystyki wykazują, że po alkohol sięga coraz większa liczba kobiet, obniża się wiek osób nadużywających alkoholu, a ponadto problem jest wielokrotnie skrywany przez rodziny i osoby pijące. Dotyka on też nie tylko ludzi ze środowisk o niższym statusie materialnym czy edukacyjnym, ale i tych, którzy wiodą życie na wyższym poziomie, zarówno pod względem wykształcenia, jak i sytuacji materialnej.

2. Poparciem dla powyższej implikacji jest fakt, że ze wsparcia Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie korzystają nie tylko klienci pomocy społecznej. Krąg zainteresowanych pomocą tej placówki jest znacznie szerszy. Zauważa się, że w rodzinach o wyższym statusie materialnym także występuje problem nadużywania alkoholu razem ze wszystkimi innymi negatywnymi skutkami (np. przemoc w rodzinie), choć problem ten jest bardziej skrywany – i te rodziny coraz częściej szukają pomocy w Dziale Interwencji Kryzysowej.
3. Jedną z przyczyn, która powoduje narastanie problemu jest niewątpliwie wszechobecna reklama niskoprocentowych napojów alkoholowych, utrwalająca stereotyp, iż alkohol jest niezbędnym elementem kultury spędzania wolnego czasu. Zatem przeciwwagą do kampanii promujących spożycie alkoholu jest kampania promująca tzw. „zdrowy styl życia”, w którą aktywnie włączone są Gmina Miasto Krosno, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednakże nasuwa się wniosek, że należałoby wzmocnić siłę i natężenie kampanii „zdrowego stylu życia”, aby jej oddziaływanie mogło dorównać skutkom kampanii reklamowej niskoprocentowych napojów alkoholowych.
4. Dane MOPR pokazują, że wskaźnik problemu alkoholowego, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy społecznej z ramienia Ośrodka, jest ciągle wysoki. Choć wykazuje lekką tendencję spadkową, to podkreślić należy, że jest ona spowodowana intensywnymi działaniami pomocowymi pracowników na rzecz osób nadużywających alkoholu.
5. Funkcjonujące na terenie miasta grupy wsparcia i grupy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem; świadczy to o tym, że wśród mieszkańców miasta jest zapotrzebowanie na ten rodzaj pomocy i o tym, że grupy te spełniają cel, dla którego zostały powołane.
6. Zarówno dane statystyczne, jak i doświadczenie pracy MOPR oraz MKRPA wykazują, że konieczne winna być zwiększona dostępność do terapii dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a także dla młodzieży.
7. W związku z faktem, iż Sąd wydaje stosunkowo niską liczbę postanowień o leczeniu w systemie stacjonarnym, należy rozszerzyć możliwość leczenia terapeutycznego niestacjonarnego.

8. Po powrocie z leczenia stacjonarnego osoba uzależniona od alkoholu powinna być wspierana w placówce leczenia odwykowego poprzez dalszy kontakt z terapeutą i psychologiem.
9. Choroba alkoholowa i używanie narkotyków jest niewątpliwie problemem wymagającym rozwiązań o charakterze interdyscyplinarnym i tylko włączenie się specjalistów różnych dziedzin społecznych warunkuje pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w te problemy.

V. Część programowa

- I. Cele Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2020r.:
 - 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - 2) umożliwienie i rozszerzenie pomocy psychologicznej skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych od alkoholu, w szczególności dzieci zagrożonych uzależnieniami od środków psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków (w tym prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych),
 - 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - 4) realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży w szczególności z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
 - 5) zadania o charakterze interwencyjno – sprawdzającym, współpraca międzysektorowa służb,
 - 6) organizacja szkoleń psychoedukacyjnych dla osób pracujących w obszarze uzależnień i przemocy w rodzinie,
 - 7) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
 - 8) wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - 9) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

2. Zadania do realizacji na rok 2020:

Lp.	Nazwa zadania	Formy realizacji	Adresat zadania	Realizator	Rezultaty
1	2	3	4	5	6
1.	<p>Prowadzenie Placówek wsparcia dziennego – publicznych i niepublicznych:</p> <p><i>w tym realizacja projektu pn.</i></p> <p><i>zwiększenie dostępu do internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców miasta Krosna- utrzymanie trwałości projektu</i></p> <p><i>Pokrywanie kosztów posiłków dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego</i></p>	-zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, wyrównawcze, psychoedukacyjne	-dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniami	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Podmioty wyłonione w drodze konkursu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	-poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w rodzinach oraz w środowisku szkolnym, zapewnienie opieki wychowawczej, organizacja czasu wolnego, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw sportowych, spotkania świąteczne
2.	Praca socjalna w rodzinach osób uzależnionych od alkoholu oraz innych środków odurzających i psychoaktywnych	praca socjalna, projekt socjalny, kontrakt socjalny	-osoby dorosłe uzależnione od alkoholu, zagrożone narkomanią oraz członkowie ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	-wypracowanie prawidłowych postaw zapobiegających wykluczeniu społecznemu, dążenie do życiowego usamodzielnienia oraz integracja ze środowiskiem

Cel operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi
 Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krosnie na lata 2017-2022

<p>I operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NIPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi</p> <p>Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krosno na lata 2017-2022</p>		<p>3. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym</p>	<p>-realizacja programów profilaktycznych o charakterze uniwersalnym i selektywnym w ramach organizacji zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz różnych innych form wsparcia dzieci i młodzieży</p>	<p>-dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem</p>	<p>Urząd Miasta Krosna</p>	<p>-nabycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, papierosów i innych uzależnień behawioralnych oraz promowanie zdrowych zasad postępowania</p>
		<p>4. Podejmowanie działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym</p>	<p>-organizacja szkoleń, zakup materiałów edukacyjno – profilaktyczno – informacyjnych oraz ich rozpowszechnianie</p> <p>-organizacja badań i sondaży opinii, lokalnych diagnoz i ekspertyz w zakresie uzależnień</p> <p>- rozpowszechnianie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień i upowszechnianie materiałów edukacyjnych</p> <p>-organizacja szkoleń psychoedukacyjnych dla osób pracujących w obszarze uzależnienia i przemocy w rodzinie</p> <p>-organizacja programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych</p> <p>- prowadzenie edukacji publicznej, wykonanie, zakup i dystrybucja materiałów profilaktycznych</p> <p>-zadania o charakterze interwencyjno-sprawdzającym - współpraca międzysektorowa służb</p>	<p>-dzieci, młodzież i dorośli zagrożeni uzależnieniami oraz przedsiębiorcy prowadzący punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych</p> <p>-osoby dorosłe, dzieci, młodzież, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniem i przemocy w rodzinie</p> <p>-zadania prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych podczas współpracy między-sektorowej jednostek</p>	<p>Urząd Miasta Krosna Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>	<p>-nabycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, papierosów i innych uzależnień behawioralnych oraz promowanie zdrowych zasad postępowania</p> <p>-podnoszenie wiedzy i kwalifikacji w zakresie obowiązujących przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych</p> <p>-poszerzenie wiadomości z problematyki objętej tematyką szkoleń w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii</p> <p>-działalność informacyjno-edukacyjna,</p> <p>-nabycie wiedzy na temat negatywnego wpływu alkoholu i środków psychoaktywnych na funkcjonowanie osobiste, rodzinne i społeczne,</p> <p>-podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przedstawicieli podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy</p> <p>-poprawa</p>

						funkcjonowania mieszkańców - rozpowszechnienie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie
5.	Praca psychologa z dziećmi i młodzieżą zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych	-zajęcia psychoedukacyjne indywidualne i grupowe, podejmowanie interwencji	-dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	-poszerzenie wiedzy o szkodliwości oraz konsekwencji uzależniania, indywidualna motywacja osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem	
6.	Realizacja zadań podejmowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	- informacja, edukacja, motywacja do leczenia odwykowego, posiedzenia zespołu, kierowanie spraw do biegłego, kontrola, dyżury edukacja, warsztaty,	-osoby uzależnione od alkoholu oraz współuzależnione. -podmioty gospodarcze posiadające zezwolenie na sprzedaż alkoholu	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-podjęcie leczenia -wczesna interwencja, edukacja informacyjna, -udzielanie porad psychospołecznych i prawnych	
7.	Terapia indywidualna dla osób uzależnionych i współuzależnionych w tym grupa wsparcia	terapia indywidualna	-osoby uzależnione i współuzależnione	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	-przywrócenie zdolności do funkcjonowania w środowisku bez używania alkoholu	

Cel operacyjny Nr 1 – Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NPZ na lata 2016-2020 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi złośliwymi

Cel operacyjny Nr - 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krosno na lata 2017-2022

8.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne na krytych pływalniach poprzez realizację programu „Krosnoludek umie pływać”	zajęcia profilaktyczno wychowawcze i sportowo-rekreacyjne	-dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin uzależnionych od alkoholu i narkomanii oraz zagrożonych uzależnieniami	Urząd Miasta Krosna	-zdobycie umiejętności pływania oraz nabycie zachowań bezpiecznego przebywania w wodzie, nabycie podstaw ratownictwa wodnego, organizacja czasu wolnego
9.	Funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej przy ul. Grodzkiej 10	aktywizacja zawodowa i społeczna	-osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Centrum Integracji Społecznej	nabycie umiejętności umożliwiających powrót na rynek pracy
10.	Podjęmowanie działań integracyjnych wśród osób uzależnionych	pozostałe usługi wg zawieranych umów z organizacjami oraz instytucjami	-osoby nadużywające alkoholu, uzależnione, z rodzin z problemem alkoholowym	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	-wzrost świadomości o szkodliwości spożywania alkoholu, propagowanie zdrowego stylu życia, -szczególnie wśród młodzieży

3. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18' oraz dochody z opłat określonych w art 11' wykorzystywane mogą być na realizację: gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania ujęte do realizacji w 2020 r. finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i gminnych, ujętych w budżecie miasta Krosna.

4. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia: za udział w posiedzeniu komisji mającym formę posiedzenia plenarnego, w posiedzeniu grup roboczych zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego, kontrolę przeprowadzoną w terenie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, udział w posiedzeniu zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i posiedzeniach administracyjnych oraz nie więcej niż 1/5 wynagrodzenia przysługującego za udział w posiedzeniu, za pełnienie jednej godziny dyżuru telefonicznego pn. „telefon zaufania”. Procedury wypłaty wynagrodzenia określa Regulamin Pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie.

5. Rezultaty

- 1) wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat zagrożeń, jakie niosą wszelkiego typu uzależnienia,
- 2) promowanie zdrowego stylu życia wśród młodego pokolenia,
- 3) zapobieganie wzrostowi liczby mieszkańców uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających,
- 4) poprawa funkcjonowania mieszkańców,
- 5) rozpowszechnianie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie.

6. Wskaźniki realizacji zadań:

- 1) liczba osób kierowanych do MKRPA,
- 2) odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym korzystającej z programów profilaktycznych,
- 3) koszt działań z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz zagrożeń cywilizacyjnych na 1 beneficjenta.

7. Monitorowanie i Ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja realizacji zadań polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz ich modyfikacji w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Nadzór nad programem polegać będzie na badaniu poziomu realizacji zadań, analizie wskaźników, okresowym przeglądzie postępów oraz sporządzaniu informacji do Rady Miasta Krosna z realizacji programu.